

Ur-Baptistisk Pingst brev 166

”Målgång” med Andedop och tungotal – del 2

Utifrån Emanuel Linderholms bok ”Pingströrelsen i Sverige – ekstas, under och apokalyptik i nutida svensk Folkreligiositet” (Albert Bonniers Förlag 1925), vill jag även i detta infobrev, hämta stoff för att visa på välsignade händelser och upplevelser – ihop med dop i Anden och tungotal. Med baptismens frambrytning 1848, skedde en radikal återgång till apostoliskt församlingsliv. Men därmed var inte det teologiska ”målsnöret” sprängt. Kvar var dopet i den helige Ande med tecknet tungotal. Att ljuset över dopet i vatten tändes igen, det var bönesvar i väckelsens anda. Men med pingstväckelsens återkomst i kristen tro, började en eld brinna som förde tankarna till första Pingstdagen i Apostlagärningarna och församlingsbrev. Samlingspunkten i detta brev är årtalet 1907, även om det skedde Andedopsunder med tungotal redan i slutet på 1880-talet i Sverige.

Innan jag citerar något från Linderholms skrift, har jag tyvärr anledning att påtala – att det har blivit alltmer uppenbart i ”modernt” pingstliv, att det inte i samma grad som under 1900-talet – ges utrymme för ”fria individuella” initiativ utifrån dop i den helige Ande. Exempelvis regleras tungotal med uttydning skarpare. Bibliskt är ju att församlingen eller de närvarande sammantaget prövar det profetiska. Men numera ska prövningen utföras av en eller några få församlingsfunktionärer, som särskilt utsetts för ändamålet. Vilken församling har apostoliskt mandat att ”utbilda” vad man skall kunna kalla för ”profetiska avgörare”?

Att ”väckelsens vägar” genom tillkomsten av den tidigare frikyrkligheten, bl.a. Evangeliska Fosterlandsstiftelsen, Metodismen, Helgelseförbundet och inte minst då baptismen – hade skapat god jord för framväxten av pingstväckelsen 1905-1906 – som en levande fristående rörelse med ett crescendo 1907 och vidare in i 1908. Det tecknar också Emanuel Linderholms bok (sid. 132-133): ”Försiktigt räknat...av andedop och tungomålstalande, med eller utan uttydning, profetia och andeprovning, ha framträtt på ett 80-tal ställen under loppet av 1907. Man förstår bättre det storartade i detta resultat, om man erinrar sig, att t.ex. Frälsningsarmén nyåret 1886 efter fyra års arbete hade blott fjorton kårer och hösten 1888 blott fyrtiosju (Stridsropet 22.9.88).

Här ser man den ofantliga betydelsen av att det redan fanns dels en lång rad baptistiska församlingar, dels en evangelistorganisation (Örebro Missionsförening, ÖM, min anm.), vilka var på sitt sätt stodo färdiga att mottag

och befodra det nya. Men den roll, som Örebro spelade som säte för den nya apostoliska moderförsamlingen i Filadelfiakyrkan, och med den betydelse, som de personliga förbindelserna med denna för andedopets och tungomålgåvans undfående, ligger det i sakens natur, att de närmast kringliggande landskapen i Svea- och Götaland skulle starkast beröras under den första tiden och att Närke skulle komma i första hand. I Närke finna vi sålunda ej mindre än femton platser jämte Örebro berörda, nämligen: Stora Mellösa och Asker i februari, Pålsboda, Åsbro, Svennevad och Norrbyås i mars, Fellingsbro i maj, Vinön och Närkeskil i juni, Hackvad i augusti (Wecko-Posten), Lännäs och Fjugesta i september och Zinkgruvan i oktober samt Rönneshyttan i december.

Att framgången blev så stor i Närke...lärer ha sin förklaring dels i landskapets förut tecknade gamla och starka frikyrklighet, som i Helgelseförbundet och Ongmans baptism fick en speciell läggning för den nya rörelsen, dels i att åtskilliga personliga krafter, som verkade där som pastorer och evangelister. I Värmland, där vi förut sett Arvika erövrats redan omkring den 1 febr. eller tidigare, direkt från Kristiania (i Norge, min anm.), torde framgången ha varit åtskilligt större än årets upplysningar ger vid handen. Under vintern till Speked i Arvikatrakten (N.-B. 12.2.08). Till Kristinehamn i febr. och Ölme i maj kommer inom årets slut Karlstad, där flera då 'mottagit den helige Andes dop' (N.-B. 19.12.07)...Även i Bohuslän kom rörelsen direkt från Norge.

I Byposten den 9 mars berättas, att en broder från Strömstad varit i Fredrikshald för att få andedopet och fick det redan på andra mötet, varpå han följande afton talade i tungor. Förmodligen blev marken hård i Strömstad, men i Närkes-Bladet den 10 dec. omtalar broder Hauge, 'att Guds andes eld tänts' där, och att 'fem personer talat och sjungit i Anden' på ett litet möte. I Munkedal kom genombrottet i november med andedop, tal och sång i tungotal, uttydning och helbrägdagörelse. Bibelkurser följde i Lysekil. I Dalsland märkas, trots all schartauansk konservatism, Åmål redan i slutet på januari, Bengtsfors i april och Baldersnäs i juni. Till Göteborg kom rörelsen från Skövde, men hade svårt att slå igenom. Den får dock något bättre fart genom Barrats besök (från Norge, min anm.) under pingsten."

Väckelsens "målgång" blev mer och mer omfattande.

Sigvard Svärd